

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Crisis Theologica

Cárdenas, Juan de

Sevilla, 1687

Cap. V. Solvuntur argumenta Caramuelis cap. I. relata.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-75689](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-75689)

CAPUT V.

Solvuntur argumenta Caramuelis cap. 1. relata.

SUMMARIVM.

An fornicatio non sit mala proli?
num. 119.

An non sit nociva proli quoad educationem? num. 120.

Quid inferatur ex eo, quod melius sit proli esse, quam non esse? num. 121.

Quid de filijs illegitimis Principum bene, vel male educatis. num. 122.

Quomodo intelligatur in textu S. Thomae esse per accidens, quod aliquis illegitimus bene educatur. num. 124. & seqq.

118. **P**romittit Caramuel (vt retuli cap. 1. num. 6.) se ostensurum euidenter, fornicationem, & molitiam non esse intrinsece mala, sed solum esse mala extrinsece à prohibitione Divina. Videamus, quanta sit hæc evidenti Incipit à dilemate, interrogans, an sit intrinsece mala ipsis delinquentibus, an solum proli? Et respondet, quamvis multis modis sit intrinsece mala ipsis delinquentibus, vt patet ex capitibus 1. 2. 3. & 4. cæterum argumentum S. Thomae solum loquitur de damno prolis. Subiende contendit, fornicationem (imò, & molitiam) non esse malam proli physice, neque moraliter. Quod vtrumque nego.

119. Probat autem, fornicationem non esse malam proli: quia fornicator dat illi esse; melius est autem esse quam non esse; sive (vt Caramuel loquitur) in causa est, vt homo, qui alias in rerum natura non

esset, producat, ideoque beneficium est proli. Sed debuit advertere Caramuel, id esse beneficium multis maiorum periculis admixtum; & esse rationi dissonum, quod conferat illi beneficium præter ordinem ab Authore naturæ præscriptum ad vitanda eiusmodi pericula vitæ, paupertatis, pessimæ educationis, &c. Et quidem negari non potest, peccaturos graviter coniuges, qui ita vterentur copula coniugali, vt prolem subijcerent periculo incidendi in monstrositatem, cæcitatem, aut mutilationem membrorum; si possibilis esset talis copula, quæ eos effectus produceret: neque ad excusandum peccatum sufficeret beneficium essendi, quod darent proli,

120. Ad secundum argumentum, quod retuli num. 7. desumptum ex eo, quod fornicatio non est nociva moraliter, sive quoad educationem, proli: quia dum proles non existit actualiter, nihil est: sed ei, quod nihil est, nulla fieri potest iniuria, quia id, quod nihil est, nullum ius habet. Respondeo, hoc argumento optime probari, fornicatione non peccari contra iustitiam; est enim certum, quod proles, antequam existat, non habet ius, vt hoc, vel illò modo generetur. Et ideo S. Thomas in hoc art. 2. ad 4. ait: *Fornicatio simplex contrariatur dilectioni proximi, quantum ad hoc, quod repugnat bono prolis nascitura.* Sic mater prægnans peccat contra charitatem comedendo ea, quæ proli futuræ afferre possunt morbum gravem.

121. Ad tertium, quod proposui num. 8., respondeo, si S. Augustinus dixit, *melius esse damnari, quam annihilari*; Christus D. dixit Math. 26. *Bonum (id est melius) erat ei, si natus non fuisset homo ille, scilicet Iscariotes.* Et tamen hæc duæ propositiones non sibi invicem repugnant. Nam

Nam S. Augustinus loquitur de esse physico, & Christus D. de esse morali, sive de eo, quod ipsi subiecto optabilius est. Cum autem inde infert Caramuel, melius esse proli esse male educatam, quam absolute in rerum natum non existere: respondeo, melius esse physice, non moraliter.

122. Ad quartum ibidem relatū, omittendo, respondeo, quod videamus, aliquos Principū nothos optime educatos; sed negari non potest, alios male educatos, vel quia Principes nolunt eos recognoscere vt filios, propter in certitudinem filiationis, ex eo quod fāmīna, quæ libidinose conuersata est cum vno, forsitan eodem modo se gessit cum alijs; vel quia mæchus suspitione tangitur alienæ conversationis fāmīna, etiam ex leuissimis indicijs, vel ex pura malignitate hominis. Cum ergo alij bene, alij male educantur, inde infertur, quod tempore fornicationis fit periculum malæ educationis, præter cætera pericula iam enumerata.

123. Quando autem subiungit Caramuel, inde inferri, quod potius pauperum matrimonia venirent condemnanda, quàm divitum fornicationes, quia melius educantur nothi divitum, quàm legitimi pauperum; probaret aliquid, si quando mæchantur divites, certa esset bona educatio futura proli futura. Sed quia tunc adest periculum hoc, & alia multa, ideò ratio ipsa postulat, vt assignetur à Conditorē naturæ vnus determinatus modus generandi homines.

124. Ad quintum, quod proposui num. 9. contra id, quod dixit S. Thomas in hoc art. 2. esse per accidens, quod quandoque aliquis illegitimus bene educetur, respondeo, id dictum S. Thomæ duobus modis posse intelligi. Primo iuxta opinionem

communem, quod quando finis legis cessat in particulari, non propterea lex cessat in illo casu particulari. Et hæc responsio est probabilis; sed est etiam probabils opinio opposita, quæ docet, cessare in eo casu particulari, & per accidens obligationem legis. De quo late egi in 3. part. Crif. Theol. disp.

125. Secundo modo potest intelligi, ita vt lex prohibitoria non respiciat pro fine ipsam pravam educationem proli, sed periculum illius; & hoc modo est omnino per accidens respectu legis, & obligationis eius, quamvis postea bene educetur proles, quia tempore delicti non cessabat periculum. Et hoc modo intelligo dictum S. Thomæ. Nam qui legerit totum contextum S. Thomæ, comperiet, loqui potius de periculo, quàm de infortunio actuali. Et patet præcipue ex illis verbis: *Fornicatio autem simplex importat inordinationem, quæ vergit in nocumentum vitæ eius, &c.* Dicimus autem vergere in nocumentum, non quæ actualiter nocent, sed quæ afferunt periculum nocendi. Et cum iterum confugit ad filios Principum, qui bene educantur, & vult magis esse per accidens, quod filij legitimi pauperum bene educantur, quàm nothi Principum, dicendum est, etiam in nothis Principum ab initio esse periculum pravæ educationis propter dicta.

126. Quando autem arguit, quod si per accidens cōtingit, filios nothos Principum bene educari, etiam per accidens contingit, quod esset obligatio legis, atque adeò quod fornicantes non peccent; respondendum est, negando sequelam: quia sic non cessat periculum malæ educationis, atque adeò nec finis legis, neque eius obligatio. Quod autem postea superaddit de discrimine inter legem Divinam, & humanam, non est contra nos;

qui ad tale discrimen non recurrimus.

127. Ad sextum, quod retuli num. 11., cum dicit, nulla ratione naturali ostendi posse, simplicem fornicationem esse malam; ex argumentis hucusque propositis constat, quàm id sit falsum,

C A P V T VI.

Argumenta Caramuelis pro secunda conclusione de luxuria contra naturam, evanescunt.

SUMMARIVM.

Quàm sint contumeliosa natura rationali ea peccata contranaturalia. num. 128.

Quocumque nomine appelletur semen, illud est principium generationis humanae. num. 129.

Disparitas inter lac femineum, & semen. num. 130.

Discrimen inter expulsionem fetus inanimati, & emissionem seminis. num. 133.

128. **A**D primum argumentum, quod proponit pro illa assertionem, quod, seclusa prohibitionem Dei, mollities non est mala, & si Deus non prohibuisset, aliquando esset bona, & posset esse obligatoria, ut retuli num. 12. respondeo, illud esse levissimum, & cōtemnendum. Et quidem rationalis natura, & humana ratio abhorret tam detestandum crimen, & Caramuel, seclusa prohibitionem Dei, non invenit in eo maiorem malitiam, quàm quod mulier projiciat lac ab ubere, aut quod homo emittat sanguinem, aut sudorem. Afirmat Apostolus, ut supra vidi-

mus, peccat contra naturam esse immunda, & naturæ rationali contumeliosa, etiã Deum tradidisse permissivè idololatrias in ea delicta, tamquàm poenam idololatriæ, per quod extollit atrocitatem delicti positi in poenam, & delicti idololatriæ, & author argumenti nullam aliam malitiam intrinsicam invenit, nisi quæ inveniretur in emittendo sudore, lacte, aut sanguine. Numquid si Deus prohibuisset emittere sanguinẽ, esset contumeliosum naturæ rationali emittere sanguinem? Esset quidem inobedientia; ceterum non propterea haberet in se similitudinem contumeliam naturæ.

129. Ad id, quod subiungit, nempe alios asserere, semen esse sudorem, alios lac, alios sanguinem; & tamen nullus poterit probare, esse contra naturam, emittere sudorem, lac, vel sanguinem; respondeo, quocumque nomine appelletur semen humanum, horret natura, & ipsæ aures humanæ horrent audire, quod instrumentum immediatissimum generationis hominis possit perdi, & profundius atque adeo est contra naturam rationalem.

130. Ad instantiam, quàm proponit, etiam lac femineum ordinari ad nutritionem infantis, & tamen non esse contra naturam illud profunderè, respondeo, quod nos habemus ex Apostolo, ubi supra, id genus peccati esse contumeliosum humanæ naturæ, & esse proprii corporis immunditiam, coinquinationem, & contumeliam: & ex Sanctis Patribus habemus, omnem luxuriam esse productricem pravorum fructuum, ut supra perpendimus, & ipsum rationis lumen id dictat; quod in profusione lactis non invenimus.

131. Hinc sumitur disparitas à priori, nempe ex diverso modo, quo ordinatur lac ad nutriendum, & semen